

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 35 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Aprilie v. 1889

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnă atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'a trimis chiarul până acum.

Administrațiunea chiarului
„Tribuna“.

Sibiu, 1 Aprilie st. v.

Îndelungatele desbateri obositoare asupra legii militare împreună cu toate argumentele câte s'au adus în contra limbii germane și-au avut și afară de parlament ecourile lor.

În ședința din urmă a comitetului municipal al orașului Cluj, inspectorul de școale reg. din comitatul Cojocnei și-a citit raportul lunar și apoi a atras atenția comitetului asupra împregiurării, că în Cluj, prelungă școalele private de fete, toate școalele elementare de fete confesionale au primit limba germană drept obiect de învățământ ordinar. Și deși el în contra acestuia nu își ridică vocea în urma dreptului său de inspecțiune, pentru-că bisericile au dreptul autonom de a stabili înseși planul de învățământ, întru-cât obiectele prescise de lege ar fi primite toate în acel plan, ca pedagog și ca un membru al societății maghiare, el nu-și poate ascunde protestările sale în contra unei asemenea procederi.

În felul acesta apoi inspectorul regese își expune toate motivele în contra acestei procederi și ajunge la concluziunea, că preste tot instruirea unei limbi străine în școalele elementare nu este altceva, decât o maltratare a elevilor în detrimentul cunoștințelor ce ar avé se și-le câștige din alte obiecte umanitare.

Această parte a raportului inspectorului de școale a dat prilegiu la o discuție mai lungă și comitetul municipal a hotărât, ca ea să fie trimisă fiecărui consiliu școlastic spre observare și apreciere.

E în adevăr caracteristic, de câte considerări pedagogice sînt preocupări concetățenii nostri maghiari, când e vorba de nobilele lor odrasle, și cât de mare le este ignoranța în această direcțiune, când se tractează de naționalitățile nemaghiare și de școalele acestora.

Însuși guvernamentalul clujan, în darea sa de seamă despre ședința comitetului municipal, spune, că planul de învățământ ce-l stabilește legea îngreunează în mare măsură băieții, și nu este consult a-i mai îngreuna și cu studiul unei limbi străine. Băiatului, — dăce „Kolozsvár, — i-se dă în mână gramatica germană, precând el nici ungurește nu știe încă scrie și ceti cum se cuvine și nu are încă nici idee de gramatica maghiară. Pe deoparte îngreunarea și așa prea mare, pe de alta amestecarea puținelor lui cunoscințe din limba maternă cu un idiom străin, — aceste două daune condamnă din punct de vedere pedagogic pe deplin procederea școalelor confesionale. Apoi îngreunarea aceasta nu are nici măcar acel folos, că băiatul învață ceva din limba germană. Resultatul nu poate fi altul, decât acela, că neglija alte obiecte de învățământ mai folositoare.

Ear' celalalt diar din Cluj, opoziționalul „Ellenzék“, se întreabă chiar într-un articol subseris de Bartha Miklos: E lucru conștient a răpi băiatului timpul dela învățarea obiectelor folositoare numai pentru-ca după patru—cinci ani de studiu în limba germană — se nu știe nemțese?

În adevăr argumentele, pe care le aduce atât inspectorul de școale din comitatul Cojocnei, cât și cele două organe de publicitate maghiare în contra învățării unei limbi străine în școalele elementare, vor fi servit drept motive și ministerului unguresc, de a nu îngreuna băieții din acele școale cu învățarea unei limbi străine de limba lor maternă.

Dar' părintesul guvern și aci a avut în vedere numai naționalitatea maghiară, și precând școalele maghiare, fie cele comunale, de stat ori confesionale, sînt cruțate de orice limbă străină, băieții de alte naționalități sînt constrinși a-și perde timpul și cu o două limbă străină de limba lor maternă, în detrimentul acesteia și a celorlalte obiecte de învățământ folositoare.

Dacă băiatului maghiar din școalele populare și elementare din punct de vedere pedagogic îi este spre stricăciune maltratarea ce i-se face cu studiul unei alte limbi străine, nu mai puțin păgubitor este și pentru băiatul român, sas, sârb ori slovac, că se îngreunează cu limba maghiară în acele școale, unde înainte de toate ar trebui să-și câștige cele mai elementare cunoscințe din obiectele umanitare.

Și tot atât de puțin folos trage băiatul român, sas, sârb ori slovac din studiul limbii maghiare, ca și Maghiarul din învățarea limbii germane, căci acela preste patru—cinci ani tot atât de puțin va ști ungurește, ca și cel din urmă nemțese.

Iată deci inconsecuența politicilor maghiari scoasă la iveală de înseși organele de publicitate maghiare. Căci ceea-ce am dis-o noi în atâtea rânduri, când s'a impus studiul obligator al limbii maghiare în școalele populare și elementare române, o spune un funcționar de stat și o spun două diare maghiare, care reprezintă în Ardeal pe cele două partide parlamentare.

Școalele elementare confesionale din Cluj pot acum cu ușurătate să scoată limba germană din planul lor de învățământ, și poate vor și face-o aceasta, pentru-că instrucțiunea acestei limbi nici nu e prevădută în planul de învățământ ministerial pentru acest soi de școale.

Ce să dăcem însă noi, naționalitățile nemaghiare, în ale căror școale s'a impus instrucțiunea limbii maghiare și din care nu pe e permis să o scoatem?

Mai cred concetățenii nostri maghiari și acum, că e preste tot în interesul educației și în special în interesul statului, ca copiii de naționalitate nemaghiară să fie torturați în cea mai fragedă etate într-un idiom cu totul străin de limba lor maternă?

Răspundă-ne acum la aceasta colegii nostri dela „Kolozsvár“ și „Ellenzék“.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 1 Aprilie st. v.

Noii miniștri unguresci.

Foaia oficială a publicat deja autografele Preaînalte, prin care s'a îndeplinit reconstruirea cabinetului Tisza. Noii miniștri, contele Szapáry, Weckerle și Szilágyi, au deus alaltăieri înainte de ameați jurământul în mâinile Maiestății Sale. La depunerea jurământului au fost de față ministrul-

președinte Tisza și adiutantul general contele Paar. Formula de jurământ a cetit-o secretarul de stat Tarkovich. După jurământ, Maiestatea Sa a primit pe toți trei noii miniștri în audiență specială.

Din viața acestor miniștri înregistram următoarele date: Desider Szilágyi s'a născut în Oradea-mare, în comitatul Bihorului, la anul 1840. Tatăl seu a fost avocat acolo. Gimnasiul l'a absolvat în locul nașterii sale, ear' drep-turile la universitatea din Budapesta. După câștigarea diplomei de avocat și-a început praxa în Budapesta. La constituirea cabinetului Deák-ist a fost chie-mat în ministerul de justiție ca secretar, mai târziu a devenit consilier de secțiune. La 1874 a ieșit din minister cu rangul unui consilier ministerial și a fost numit profesor ordinar la facultatea juridică dela universitatea din Budapesta. Rolul seu politic datează din anul 1871, când a fost ales deputat dietal în Alba-Iulia. În parlament a aparținut partidului Deák-ist, după fusiune în 1875 însă partidului liberal și pe la 1877 a trecut la „oposiția unită“ de atunci. Înainte de asta cu trei ani, Szilágyi a ieșit și din opoziția moderată și a rămas cu totul independent. În timpul ultim a reprezentat în dietă primul cerc electoral al orașului Pojon. — Alexandru Weckerle s'a născut la 1848 în Monor și și-a făcut studiile în Alba-regală și în Budapesta. În anul 1870 a intrat în ministerul de finance și a ajuns concipient ministerial. În anul 1881 s'a făcut deja consilier de secțiune, la 1884 a primit titlul și caracterul unui consilier ministerial, fiind totodată decorat cu ordinul coroanei de fer el. III. În 1886 a fost numit secretar de stat. Atunci a fost ales și deputat dietal în cercul Bobró. Dela 1887 reprezintă în parlament cercul Băimari. — Contele Iuliu Szapáry nu e om nou în consiliul coroanei; el a avut până acum deja două portofoluri ministeriale și a jucat și un însemnat rol parlamentar și politic. În 1873 a fost ministru de interne sub Szlavy, la 1878 a primit resortul financelor în cabinetul dlui Tisza, pe care l-a condus timp de nouă ani. El este cavalier al lănei de aur și consilier intim al Maiestății Sale.

Afacerea Rohonczy.

Obiectul principal al ședinței dela 10 Aprilie din parlamentul maghiar a fost raportul comisiunii de imunitate despre afacerea deputatului Rohonczy, care după-cum se știe, a descărcat la 19 Martie un revolver asupra unui ti-

năr ce stătea în coloarul casei deputaților. Desbaterea a decurs în mod foarte dramatic și mișcător. Rohonczy a luat însuși cuvântul și s'a rugat înainte de toate de iertare pentru fapta lui precipitată. Casa a întâmpinat declarațiunea aceasta cu mulțumire generală și desbaterea decurgea neted, dacă Rohonczy nu ar mai fi spus și lucruri, care puteau rămâne nespuse. Spre motivarea agitației sale, el a povestit o mulțime de detalii din viața sa și a ilustrat în colori de tot drastice atitudinea opoziției în decursul desbaterii asupra proiectului de lege militară. Atacurile lui s'au îndreptat mai ales în contra deputaților Polónyi, Eötvös și Mocáry, ceea-ce a produs întreruperi dese și scene sgomotoase. În fase generale, Rohonczy a povestit, cum a fost el născut în temnița din Olmütz, unde era încuiat tatăl seu. El nu a învățat aproape nimic și a crescut în ideile tatălui seu. În etate de 25 ani alegătorii din Török-Becse l-au onorat cu mandatul de deputat dietal, pe care până atunci l'a avut Svetosar Miletić și pe care de atunci încoace îl posedă el. Când cu iregularitățile ce s'au ivit în cestiunea regulării Tisei, el a fost indignat după informațiunile ce le-a primit și a mers la ministrul-președinte Tisza, ținându-i un revolver încercat dinaintea ochilor și provocându-l să spună adevărat cum stau lucrurile, căci la din contră îl înpușcă. Tisza l'a privit cu o liniște admirabilă și i-a răspuns: „Împușcă-mă, dacă crezi că sînt om fără caracter!“ El atunci a scăpat revolverul din mână și a' primit convingerea, că Tisza e cel mai cu caracter om de stat. De atunci aderează el la Tisza, la acela, pe care îl combat oamenii ca Eötvös și Mocáry, care cochetează cu dușmanii statului etc. Rohonczy a fost des întrerupt și desaprobat.

În sfîrșit dieta a primit propunerea comisiunii și astfel a hotărît suspendarea imunității deputatului Rohonczy.

Crisa ministerială în România.

În sfîrșit s'a rezolvat și crisa ministerială în România. Noul cabinet l'a format domnul Lascar Catargiu, care a primit presidența consiliului și ministerul de interne. Dl Lahovary e la externe, D. Gherassi la justiție, C. Boerescu la culte și instrucțiune publică, Gr. Păucescu la domenii, generalul Manu la războiu și G. Vernescu la finanțe.

Diarele rusesci aveau mare bucurie încă înainte de a se se definitiv,

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Proverbe armenesci.

Dumneșeu a creat pe bărbat și femeie. Dar' cine a creat pe călugăr?

În apă pescii nu au pref.

Cine vinde miere își linge mereu degetele.

Vorba cuminte ademenesce și pe șerpele din cuib.

Cel mănios îmbătrânesc repede.

Și a fugi e meșteșug.

Dușmanul înțelept e mai bun, decât prietenul năuc.

Pisica care miaună mult nu prinde șoareci.

Din fată proastă va fi mireasă proastă și din mireasă proastă gospodină proastă.

Vecinul deaproape e mai bun decât rudenia de departe.

La pruncel ce nu-i născut nu-i face haină.

Șerpele sugă veninul tot din aceeași floare, din care albina sugă mierea.

Tălharul nu-și dorește altceva, decât o noapte întunecoasă.

Bogăția lumii în lume rămâne.

Găina dacă se îngrașe nu mai ouă.

Jucăria pisicii e moartea șoarecelui.

Dacă scuipi în toate izvoarele, de unde vei be apă?

Haina nepurtată se înveciesce de sine.

Sângele nu-l spăla cu sânge.

Ce vîntul aduce, vîntul și duce.

Apa își găsește drumul.

Cu cât arunci mai multe petri după căne, cu atât mai mult latră.

Orbului nu-i pasă dacă lumina se scumpește.

Poți lega prietenie cu cănele, dar' se nu lași ciomagul din mână.

În casă-i drac, afară-i popă.

Nime nu știe, că îi va ajunge lumina până dimineața ori ba.

Doresce vecinul tîu o vacă, să-ți dee Dumneșeu ție două.

Dacă vrei să intri undeva, gîndescce mai întîeu cum vei ieși de-acolo.

Până-ce nu se răstoarnă carul, nu se dîreg drumurile.

Casa ce o zidesce femeia, Dumneșeu nu o dărimă; dar' femeia e în stare să pustiească casa ce a zidit-o D-șeu.

Dacă cănele dela sate vine la oraș, latră orășenescce.

Ursul e mănios pe pădure, dar' pădurea nu știe nimic de asta.

Dacă ploaia începe repede, e semn că repede va înceta.

(După L. Gapcsa.)

Felinarul ruginit.

— Poveste. —

(Urmare și fine.)

Împăratul își trimise numai decăt argații sei să chieме pe ginerele și pe fiica sa la sine, ca să vorbească cu ei și să le spună, căt a suferit el pentru ei și căt de vesel este

acum, sciindu-i earăși aproape. Se puseră și unii și alții pe plînsese, ba pe sărutări, de și-se părea că nu s'au mai vădut de nu știu când, și la dorița împăratului s'a încins un nou ospet, care n'a întrecut în multe privințe pe cel dintîiu.

Împăratul, gîrbovit de povara anilor și a supărărilor, își predete împărăția ginerelui seu, care tîner fiind, domni preste întreagă împărăția cu dreptatea cea mai sfîntă, spre binele celor stăpîniți și spre înflorirea și mai departe a împărăției.

Bunul Dumneșeu i-a dăruit cu toate bunătățile pămîntesci, copii însă nu le-a fost dat să aibă. Din această pricină tînera împărăteasă se îngrija ca o adevărată mamă de tot oamenii săraci, dându-le la cei lipsiți din avutl seu. Curtea împărătească, nu era și, în care se nu geamă de greul sărăcimii din împărăție. Ba erau unii, care priviau în curtea împărătească locuința și casa lor părintescă.

Între cei mulți se afla și un frate de al străinului cu felinarul, care la rîndul seu aflase dela o vrăjitoare despre omorîrea fratelui seu și venise în curte cu gîndul să-și răsbune. El era foarte lingusitor și slugarnic, ba de multe-ori făcea glume, care plăceau foarte mult împărătesei tinere. Așa el și de și devenia tot mai îndrăgneață față cu împărăteasa și îi povestea ei, cum a umblat el multă lume împărăție, dar' că oameni mai harnici și mai cu putere supranaturală ca împăratul el nu mai găsece.

Stînd lucrul așa, îi dîse împărătesei, că pentru luminatul împărat palatul cel vechiu,

de care se mai află destule în lume, nu mai este potrivit, și ar fi bine dacă luminatul împărat ar face altul, și îl scie de bună-seamă, dacă înalta doamnă îl va ruga, o va și face, că este în stare. Împărăteasa, ca toate muierile, stărui prelungă soțul seu cu cuvintele:

„Împărate, decând sîntem împreună nimic nu i-am cerut până acum, acum însă am o rugare, pe care dacă mă iubesci, cred că mi-o împlinesci, mai ales că știu căt ești de puternic și toate căte le vrei le poți. Veți palatul nostru, acum e prea mic, nu e atât de strălucit precum sînt palaturile altor împărați, de aceea fă, ca în locul lui să avem altul de petri de cele mai scumpe din lume. Împlinesce-mi, te, rog această doriță a mea“.

Împăratul la cuvintele aceste, la care nu s'a așteptat, își schimbă fața, inima lui începî a bate mai repede, gîndurile i-se întunecară, nu mai scia încotro să se dee, de-oare-ce văduse el, că vorba: „Fă ca în locul palatului acestuia să avem altul din petri de cele mai scumpe“ — era mare, dar' fiindcă împărăteasa îi era tot atât de dragă, îi făgădui că îi va împlini dorița.

După-ce se făcu seară, merse la felinar, pe care acum îl ținea la un loc ascuns, îl luă în mână, îl frecă și duchurile ieșiră și îl întrebă de porunca ce are să li-o dee. Le spuse apoi dorița împărătesei.

Duchurile dîseră, că lucrul acesta e atât de mare, încăt mai că trece preste puterile lor, și că dacă le va mai cere un lucru atât de greu, ele nu vor mai pute sta la porunca lui, ba ele se vor chiar și prăpădi.

dacă va fi ori nu însărcinat Catargiu cu formarea noului cabinet. Ele amenințau și pe regele Carol și îi puneau în perspectivă soarta regelui Milan, dîcînd că Austro-Ungaria ar întîmpina abdicățiunea siluită a celui cu aceeași liniște, cu care a întîmpinat abdicățiunea lui Milan, pentru-că de Ungaria se ține un mare teritor ardelenesc, a cărui populație românească e deja de mult înclinată spre România. La aceste fațe „Pester Lloyd” în ediția de seară a numărului său de la 11 Aprilie următoarele observări patriotice: „Noi se înțelege, nu scim ce va face guvernul austro-ungar în cazul unei abdicățiuni siluite a regelui Carol, dar’ credem că credinșii principilor și obiceiurilor sale de până acum, el va să se scutească interesele monarhiei și ale păcii europene, fără de a se amesteca în afacerile interne ale statului independent al României. El se va reține de la orice amestec, pentru-că acesta îi este principiul, dar’ nu de teamă de Românii din Ardeal, căci — și despre aceasta pot fi asigurați și cei din Petersburg și cei din alte părți — cu acei sudii unguresci, care suferă de gravități în afară, locuiesc ei în Ardeal sau ori-și-unde, guvernul nostru o gată în curînd din propria lui putere”.

Mutatis mutandis.

Lăsăm să urmeze articolul dlui N. Bartha, despre care am făcut amintire la locul prim și care, dacă în loc de școalele elementare maghiare vom pune pe cele populare române și în loc de limba germană pe cea română este cea mai perfectă combatere a îngreunării fără leac de folos a instrucțiunii noastre populare prin limba maghiară predată în oare nesfîrșite:

Ieri a raportat inspectorul școlar comisiunii administrative a Clujului, că în toate școalele elementare de fete ale acestui oraș maghiar și la toate confesiunile a devenit modă învățarea obligatorie a limbii germane. Acest punct al raportului a avut asupra comisiunii efectul unui trăsnet neașteptat. Comisiunea va recerca respectivele școli școlare confesionale, — fără a voi să treacă peste cercul ei de competență sau a intra în dreptul autonom al confesiunilor, — ca să nu se mai supună acestei mode, din punctul de vedere pedagogic cât se poate de păgubitoare.

Nu mă îndoiesc, că această intervenire a comisiunii administrative va avea rezultatul său deplin, căci nu mă îndoiesc nici în patriotismul, nici în trezvia, nici în cultura pedagogică a confesiunilor maghiare din Cluj.

Sînt convins, că aceasta modă urîță și neprecugetată a cauzat-o emulațiunea între școale. Cândva împărăteasa franceză Eugenia a devenit în poziție binecuvîntată. Această poziție, respective schimbările nu totdeauna favorabile ale ei, o croitoreasă invențioasă a dorit a le masca prin așa numita crinolină. Augustea doamnă i-a plăcut invențiunea, a pus pe sine curioasa coșcă de cloșce și după câteva săptămîni acest rociu de cer-

curi a devenit modă femeiească în toată Europa. Cu cât s’a apropiat mai mult augusta doamnă de momentul critic, cu atât mai tare a crescut crinolina. Și deodată cu crinolina augustei doamne au crescut crinolinelor din întreaga Europa, astfel că fiecare individ femeiesc dela opt până la optzeci de ani se părea că voese să ascundă semnele externe ale poziției binecuvîntate.

Așa e moda. Câte-odată e ridicolă, alte-ori e schieată, alte-ori costisitoare și mai totdeauna stupidă. Căci în adevăr ar fi greu de explicat, de ce trebuie fiecare femeie și fată să imiteze un port? Asemenea modei cu crinolinelor este și învățarea limbii germane în școalele elementare. Una începe, celelalte continuă. Este un fel de înțelepciune de oaie. Cea cu clopot sare în ripă; și celelalte sar după ea. Fiecare școală vrea să întreacă pe cealaltă, pentru a mulțumi astfel ambițiunile confesionale rivale.

Oare care a început mai întîiu? Oare care a sărit mai întîiu după ea?

Sau doară părinții o doresc. Nu cred. Plugarul clujan, industriașul, micul funcționar și negătătorul și toți aceia, care în majoritate își trimit fetele în școalele elementare, au mai multă minte, decât să potestască o asemenea prostie. Acești părinți știu foarte bine, că copiii lor nici-cînd nu vor avea trebuință de limba germană. Au și vor avea trebuință de limba română, și dacă ar învăța-o pe aceasta, din parte-mi nu așa face nici o observare în contră, dar’ de limba germană acest strat al societății, slavă Domnului, că n’are nici o lipsă. Sînt unele excepțiuni, care din școala poporală merg în alte institute mai înalte și pășesc pe o cerieră, unde limba germană se potestesc câte-odată. Dar de dragul excepțiunilor omul cuminte nu face regula și interesele minorității piticoase nu este obiceiul și nu este permis a le pune peste interesele majorității.

Dacă ar învăța copiii cel puțin nemțesc.

Bine altcum că nu învăța. Bine, că le umblă ca la studentul din poveste, care a avut să traducă dicționar: „Der Löwe ist der König der Thiere”. N’a știut. Conșcolarii i-au șoptit. După-ce a ședut, a dîs către vecinul: „Mulțumesc că mi-ai șoptit, căci din toată dicționar numai atîta am știut, că Thier înseamnă rege”. Mare noroc, că numai atîta știu, dar’ oare plătesc-se, ca pentru atîta știință să se prădeze osteneală, timp și bani?

Lucru conșciențios este a scurta pe copii dela învățarea în măsura cuvenită a altor obiecte, numai pentru-cea după-ce au învățat patru—cinci ani nemțesc — se nu scie nemțesc?

Adese s’a discutat, că cu sistemul gramatical din școale nu se poate instrui și nu se poate învăța o limbă. Școala secundară învață în mod obligat limba latină, greacă și germană. Dar’ cînd tînerul a depus examenul de maturitate nu scie nici grecesc, nici latinesc, nici nemțesc. Deși latina a învățat-o opt, greca patru și germana cinci ani. Cu toate acestea nu scie. Scie câteva cuvinte, câteva reguli, cunoaște ceva din structura, sintaxa și ritmul limbii, cei mai eminenți sciu să și traducă ceva, dar’ comunica, corespunzător, cu un cuvînt a se folosi de aceste limbi nu scie nici-unul. Cînd trebuie să trăească, grăbește fiecare tîner la limba sa maghiară, precum după moarte cu toții ne în-

toarcem la mama străbună — în pămînt — ca să odichnim. Astfel în viață ne reîntoarcem dela gimnastica gramaticală la limba maghiară englesă.

A instrui gramatica în școala elementară înseamnă a bovisa, înseamnă a se pleca înaintea unui teribil monstru pedagogic. Gramatica este labirintul literelor, cuvintelor, dicerilor, verbelor, substantivelor și terminațiilor, al regulilor și excepțiunilor. Nu este idee, nu este spirit, nu este morală înfrînsă. Este un pustiu uscat și pleșuv, care nu se poate nici ari, nici sîmîna, nici fructifica. Este gimnastica perpetuă a creierului, în care inima, temperamentul, ideile și facultatea de judecată n’au nici un amestec.

A scilimbi este bine — pentru cine este bine. Pentru-că e lucru corect a asimila din culturile străine atîta, cît putem consuma pîrlîngă conservarea caracterului național. Dar’ a ieși din pielea noastră ca o omidă rea; a predica necesitatea unei limbi străine în simburile națiunii; a altoi în poporul nostru credința, că limbagermană este mai aleasă ca cea maghiară; a corumpe sentimentul curat de limbă al copilului prin mestecarea măiestrită a elementelor străine; a statorii drept măsură a culturii maghiare cunoștința limbii germane, a împedea de dragul câtorva cuvinte germane toate obiectele foarte folositoare și necesare și prin aceasta a pune pedeci misiunii cultivatoare de națiune a școalei populare: aceasta este o amestecare de ușurătate de minte, negîndire, brutalitate și lipsă de patriotism, care ar merita să fie arătată pe bani ca o minune a lumii.

Tout comme chez nous! Numai cu acea deosebire, că în școalele noastre populare se învață limba maghiară nu din modă introdusă de noi, ci de brutalitatea șovinismului, cu care sîntem stăpîniți.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestățile Lor și Archiducesa Maria Valeria au plecat la Ischl. Personalul de Curte pleacă din Budapesta mâine.

Audiență generală. Ieri a ținut Maiestatea Sa Monarhul pentru ultima-ora audiențe generale în palatul regesc din Buda. Între cei primiți în audiență, primul a fost Excelența Sa consilierul intim metropolitan Vancea.

Statute aprobate. Ministrul reg. ung. de interne a propus cu clauzula de aprobare sub Nr. 21.771 a. c. statutele reuniunii medicilor și apotecarilor din comitatul Ciucului.

Promotivne. Dl Stefan C. Popu, candidat de avocat, nepot și fiu adoptiv al dlui Vasile Popu, canonic în Gherla, a fost promovat decătră facultatea juridică din Budapesta la gradul de doctor în drepturi.

Recitări dramatice: În sala reuniunii de muzică de aici, mîne Duminecă în 14 Aprilie, dl George Biagosch va recita câteva piese dramatice, și anume: O scenă din Iuliu Caesar de Shakespeare, „Seegespenst”, poezie de Heine, „Sulamit”, de principele Emil de Schönbach-Carolath, „Tempora mutantur”, de Raumbach, „Die Widerspreche-

nostrî din inel înceată. Așadar ai s’o scii, că felinarul ruginit din clipa aceasta va rămîne un felinar ruginit, fără de putere pentru noi, că noi ne vom prăpădi. Noi mai departe vedem, că tu încă ai să te prăpădești, dacă nu vei îngrijii, ca străinului dela casa ta să-i mănă ciorălele oasele și vîntul să-i sboare cenușa, căci numai el i-a pus soția la cale ca să-ți ceară facerea noului palat și a turului cu spînzurătoare, sciind el bine, că dacă tu ne vei cere lucrurile aceste, noi ne vom prăpădi și apoi el încă îți va pute pune capul, precum tu ai omorît pe fratele lui, precînd eram preste 7 țeri și șapte mări!”

Auînd împăratul aceste vorbe, s’a supărat de tot tare și s’a pus să frece din nou felinarul ruginit, cu gîndul, că da dacă ivindu-se din nou ducherile și rugăndu-le, aceste nu vor împlini această poruncă, dar’ osteneala lui a rămas zadarnică și a doua dîi des de dimineață porunca lui era lucru vîdit și cuiburile cu puii de codobaturi atîrnau de funii. După toate aceste ca mișelul de străin se nu-î poată face și mai mult rău, la poruncă împărătească a fost prins și aruncat de viu într’un cuptor roșu, și rămășițele nearse aruncate în câmp spre a croncăni corbii asupra lor, ear’ cenușa dată vîntului. Bunul împărat cu împărăteasa, destul de bogat din darul ducherilor, a rămas domnitor în cînte și în omenie și poate că va trăi și aji, de cumva nu va fi murit. Cine o scie, să o spună mai departe.

Emanuil.

rin”, de Gellert, și „Ut de Franzosentid” de Fritz Reuter. Începutul la 1/2, 8 oare. Dl Biagosch e recunoscut ca un recitator bun.

Derailare de tren. Joi seara a derailat la Solnoc trenul accelerat care circula între Budapesta și Dobriș. Locomotiva și câteva vagoane au suferit sdrucniri ușoare. Nici unui pasager nu i-s’a întîmplat nenorocire.

Castelul Meyerling. Constatînd sciriile despre înfrîntarea unei mînaștiri în castelul Meyerling, dîarul „Vaterland” spune, că deja în săptămîna trecută a plecat priorita mînaștirii de Carmelite din Viena la Meyerling și a examinat localitățile. Arhitectul vienez Schmalzhofer a fost însărcinat din partea Curții cu prefacerea castelului într’o mînaștire în felul celei din Baumgarten din Viena.

Oaspeți la curtea din Bucuresci. „Românul” află, că în decursul lunii Maiu vor sosi în Bucuresci Alteța Sa Archiducesa Carol Ludovic de Habsburg cu soția Sa Archiducesa Maria Terezia. Oaspeții vor petrece la curtea română vre-o 15 zile.

Ședința publică a academiei române. Ieri s’a ținut o ședință publică la academia română. Regele și regina României au fost invitați să prezideze.

„Marioara”. Acesta este numele dramei, pe care a scris-o Carmen Sylva mai de curînd și a cetit-o Mercuri într’un cerc literat în biblioteca palatului din Bucuresci. Drama e în 3 acte; domnișoara Elena Văcărescu a tradus-o în limba franceză.

Nașul celui mai tîner principe al Germaniei. „Journal de Frankfurt” aduce scirea, că regele Danemarcei a primit să iee parte ca naș la botezul fiului prințului Henric al Germaniei.

Regele Milan. Din Constantinopol se telegrafează, că alaltăieri după amiazi regele Milan a fost primit de Sultanal în audiență de adio. Milan a plecat ieri la Iaffa, de unde va merge la Ierusalim.

Un atentat în contra Țarului. Se comunică o scire gravă. Se dîce, că Duminecă trecut un atentat a fost comis în pădurea de lângă Gatchina în contra Țarului. Atentatul a fost făptuit cu ajutorul unei bombe sistem Kiboleci decătră un ofițer din garda imperială. Țarul e rănit. Atât atentatul, cît și mai cu seamă rănirea Țarului sînt ținute în secret, după ordinul expres al imperatorului. Cu toate aceste scirea s’a comunicat la Berlin și Viena.

Literatura bisericească în Rusia. Literatura religioasă în imperiul Rusiei ia din an în an tot mai mari dimensiuni. În primăriele sinodului din Petersburg și Moscova au publicat în decursul anului 1888 nu mai puțin decătră 913.250 volume de scrieri religioase și eclesiastice.

Eugen Chevreul. Chevreul, a cărui moarte o anunțasem, se născu la 1786, avea deci 103 de ani. După-ce își termină studiile la școala centrală din Anger, avînd numai 17 ani, plecă la Paris, unde fu admis în fabrica de produse chimice a lui Vauquelin. În 1810 Vauquelin îl făcu preparator la cursul său de chimie aplicată dela muzeul de istorie naturală. În curînd se distînsi și dobîndi titlul de ofițer de universitate, ear’ în 1824 fu numit profesor de chimie la manufactura din Gobelins. În 1826 fu admis la academia de științe, în 1830 luă locul lui Vauquelin la muzeul de istorie naturală și în 1864 deveni director al acelei instituții. Chevreul făcu numeroase descoperiri și lăsa mai multe scrieri, printre care putem semnală pe cea intitulată: „Recherches chimiques sur les corps gras d’origine animale”, care a contribuit mult la gloria sa.

Averea lui John Bright. Averea lăsată de fostul ministru englez John Bright e aproape de 750.000 lire sterline. Afacerile dlui John Bright erau într’o stare prosperă și el trăia foarte modest ca și toți membrii familiei sale. Această avere a fost cu generositate împărțită între membrii familiei marelui om de stat.

O moștenire de 14 milioane. Bancherul împărătesei Friderice au înecat ceea-ce împărăteasa avea să primească în calitate sa de legătură a ducesei de Galliera. Li-s’a predat suma de șese milioane în bani și o mare cîtătime de bijuterii a căror valoare e extimată la o milioane de lei.

Politica africană a Italiei. „Italia” publică un articol de senzație cu privire la politica din Africa a Italiei. Acest articol este cu atît mai remarcabil, cu cît se crede, că el este inspirat din cercurile oficiale. Într’însul se scrie, că Italia nici-odată nu a primit să ocupe Abisinia, și că dacă s’a interesat în această cestiune, a făcut-o numai din punct de vedere comercial. Ear’ cît despre atitudinea Italiei față cu Negusul viitor, numitul organ dîce, că Italia și cu acesta voese să întîrîne cele mai amicale relațiuni, să încungiere ori-ce rîsboiu și să ajute pe Abisinieni în lucrarea lor de a organiza țeara, căci, dîce „Italia”, pentru regatul italian este de mare importanță, ca Abisinia să se ridice ajutată și de Italia.

(Urmare).

II.

După-cum am dîs mai sus, „Instrumentul fundațional” este basa, pe care se razimă toate lucrările fondurilor, din care s’a scos mai tîrziu și proiectul pentru statutele fondurilor.

Pentru-ca publicul românesc să cunoască cît mai bine întreaga cestiune, voi intra mai în detalii în analiza acestui instrument, pentru-ca să se vadă nobilul impuls, de care au fost cuprinși acei 46 de reprezentanți ai grînițelor, Români verzi, fără titluri frumos sunătoare, ca: doctori în filosofie, censurați, diplomați, advocați, cum se află astăzi, nu „oameni moderni”, cum s’ar dîce.

Iată un extras din acel instrument:

„Învoire.

„Noi subscrișii reprezentanți ai tuturor comunităților din fostul regiment al II-lea român de grîniță în Transilvania și acum (1865) cuprinse în districtul autonom al Năsăudului, facem prin aceasta cunoscut tuturor cărora se cuvine, în prezent și pe viitor, că toate comunitățile reprezentate prin noi și însemnate la capătul documentului acestuia cu numele lor propriu, deliberînd fiecare în parte și apoi înțelegîndu-se și laolaltă, și după-ce au ajuns la convingerea deplină, că recunoștința este o mîrgea din cele mai prețioase în rîndul virtuților omenești; că darurile din care s’au împărțit decătră Augusta Casă domnitoare a Austriei și în zilele mai deapropae decătră Augustul Împărat Francisc Iosif I, decătră Augusta Împărăteasă Elisabeta și decătră Înălția Sa Archiducesa Rainer, sînt neprețuite și caută să rămână pentru posteritate eternizate; mai încolo, că monumentul cel mai apt pentru acest scop mareț va fi, dacă aici în Năsăud se va ridica un templu pentru muse și pentru crescerea tînerimii, care apoi să mărească suvenirul sus atînselor Maiestăți și a generosului Archiduce din aceeași Preamaltă familie, și după-ce aceleași comunități din experiența de toate zilele au priceput: că nimica nu poate fi pe această lume lui D-șeu mai plăcut și oamenilor mai folositor, decătră dezvoltarea inimii omenești, și că aceasta numai prin institute de învățămînt se poate efectui, prin noi, ca mandatarii lor legitimi și trimiși, și în special în cauza prezentă, am statorit și încheiat cu putere pentru fiecare comunitate și pentru fiecare membru din comunitate următoarele:

„1. Toate fondurile căte au fost înființate sub regiment, adevă fondul proviantelor și al monturului, străpîndu-ni-se ca ale noastre în proprietate și posesiune, să nu se împartă între comune, ci să rămână laolaltă și să formeze un întreg nedespărțitor al comunelor proprietare, ca și pe timpul sustării regimentului.

„2. Fondul monturului, proprietatea celor 44 comune, se va numi „Fondul de stipendii” (burse), ear’ fondul proventelor, avînd de cuget a-l consacra cu totul pentru școale, să se numească „Fondul școlastic”.

„3. Toate isvoarele acestor două fonduri, precum sînt regaliele, adevă: dreptul de cărcimărit dimpreună cu cărcimăritul așa numit de 3 luni de toamnă, apoi munții și pădurile, care și până acuma au fost destinate exclusive spre sporirea acestor fonduri, și apoi ori-care alte isvoare, care s’ar mai deschide din aceste, precum mori, mașini, fabrici, plutărit etc., și earăși ce s’ar cumpăra sau dărui pentru aceste fonduri și scopul lor să se comaseze, așa ca acele să formeze un complex de bunuri al fostelor comunități grînițere și să aibă numire de munți etc. ai acestor 2 fonduri.

„Complexul acesta de bunuri să se conscrie într’un instrument, care să fie ratificat și legalizat prin jurisdicțiunile politice astfel, ca acela să servească ca document deajuns spre comprobarea deplină a dreptului de proprietate al numitelor fonduri la toate obiectele conscrise față cu ori-cine, fie persoană privată sau morală.

(Va urma.)

Preste noapte porunca împăratului și voea împărătesei au fost împlinite. În locul palatului celui vechiu strălucia un nou palat de petrite cele mai frumoase, precum numai o ființă cu minte omenească își poate închipul.

Împărăteasa acum era mai veselă ca ori-și-cînd și chemă numai decătră pe străin la sine și mulțumi pentru sfatul ce i-l-a dat. Acesta îi dîse apoi împărătesei, că el, ce e drept, un palat atât de pompos nu mai vîdeuse, dar’ a vîdut el la alte curți lucruri cu mult mai frumoase, care dacă s’ar afla lungă pa latul acesta, ar fi cu mult mai frumos. Împărăteasa îl rugă să-i spună și ei, ca apoi să roage pe barbatul său să le facă.

Omul-nicul de străin îi și spuse ei adevă, că preînd umblase el pe la curțile împăratului în Viena, a vîdut în ele un turn de aur, și în el cetătea în formă de spînzurătoare, mai multe fîni de mînașă și la capetele lor erau scribi din cetatea albastră și în ei-buri elociau în toată bună vremea două codobaturi, care scoteau pui, pui aveau pene a rîto și cîntau de rîsonno codrui și pîraele, nu într’o formă ca aceea, dar’ îi era mai mare dragul să umblă pe acolo mai ales ca cîntecele lor te făceau vesel dacă erai supărat și te făceau ferit și de sinținile cel mai nefe-ricit om de pe fața pămîntului. Poi aceștia mai aveau barbutul de a te vindeca, dacă suferiai, și te făceau din sărăntoc ce-erai bunul bunilor. Îi dîse el mai departe împărătesei, că puternicul împărat, chiar și voința aceasta a împărătesei o va împlini, dacă nu-

mai ea îi va aduce-o la cunoștință. Vă puteți acum închipui neastîmpărul împărătesei, care era ademenită până dincolo de vorbele frumoase ale străinului; ea nu mai avea odichnă și îi părea foarte lungă vremea până la reîntoarcerea bărbatului său.

După-ce în cele din urmă sosi și împăratul, împărăteasa începî a-i povesti, că ar mai ave o dorință, dar’ cea din urmă, pe care împăratul, dacă are voe să mai mănăce pîne și sare cu ea, trebuie să i-o ducă în deplinire. Îi spuse apoi întreagă povestea cu puii de codobatură. Sărmanul împărat își încreți fruntea, îl luară fiori reci, mai ales după ce își aduse aminte de ceea-ce i-s’a spus din partea ducherilor. Multă vreme a fost în luptă cu sine despre ceea-ce avea să facă, însu în cele din urmă l’a biruit iubirea cea nemărginită ce o avea cătră împărăteasa, și luîndu-și inima în dinți, se duse la felinarul ruginit, îl frecă și ducherile earăși se iviră și îl întrebară de poruncile ce aveau să capete.

Împăratul le spuse toate din fir în pîr. Duchurile, ca nici-cînd de altă dată, de tot măchinate îi dîseră: „Noi dateare sîntem a împlini ori-ce poruncă ne dai, fiindcă îți sîntem servitoarele tale; porunca, pe care acum ni-o dai, însă e cea mai mare, la care deci nici-cînd nu ne-am așteptat, căci trebuie să scii, că codobaturile, care clocesc în toată bună-vremea în cuiburile dela capetele tunurilor, sînt părinții nostri, — pe care tu poftesci, ca noi să-i spînzurăm, și ei odată spînzurați, atît puterea noastră, cît și a fiilor

O cancelarie advocațională în Sibiu

cu o clientelă foarte mare română se poate preda unui avocat cu 1 până 15 Iunie 1889 sub condițiunile cele mai favorabile.

A se adresa la

A. C. [714] 1-3

8, Sibiu, poste restante.

Publicațiune.

Pe teritoriul Slimnicului se dă în arândă pășunatul pentru 800—1000 oi, începând dela 1 Septembrie până la St. George st. v.

Condițiunile mai de aproape se pot afla în cancelaria comunală de acolo.

[718] 3 3 Primăria comunală.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiu.

DICTIONAR

român-german și german-român

de
Sab. Pop. Barciannu,
din. paroh gr-or în Rășinari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat

de

Dr. D. P. Barciannu.

Partea I. Română-germană.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Partea II. Germană-română.

1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Depozit general

pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin postă 20 cr. v. a. de exemplar.

Comasările

de

IOAN CORNEA,

inginer diplomat.

Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

Avis pentru cumpărători de spirt!

Conform noiei legi de spirt, toate fabricile de spirt industriale sunt supuse unei dări egale. În urma acesteia de aci înainte numai **calitatea** mării poate să formeze obiectul concurenței. Spre a pute oferi ceea-ce astăzi e cu puțință pe terenul **mărfurilor de calitate mai bună**, prin domni frați **Fabritius**, căldărari și fabricanți de mașini aici, am lasat să se facă o reconstruire a aparatelor noastre de destilare și rugăm pe onorabili domni cumpărători de spirt să se convingă prin o probă de **mică**

marfă colonială de 91—92%

ce există în comitatul Sibiului.

Frații Hager,

fabrică de spirt în Sibiu,

Dreieichenstrasse 5.

[712] 1-3

M. Bachholzky. Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

P. T.

Recomand

depositul meu de ghetă

de **stradă, călătorie și salon**

și îmi permit a atrage atențiunea asupra **celor mai noue ghetă** (specialități vieneză), precum și asupra celui mai mare asortiment de **ghetă bărbătească, femeiească și de băieți** cu cele mai ieftine prețuri.

Comande din afară cu rambursă; în cas că nu convine, marfa se primește înapoi.

Totodată atrag atențiunea asupra **neintrecutei mele alifii de bățături** și asupra **excelentei alifii de degerături.**

M. Bachholzky.

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

[625] 16—52

M. Bachholzky. Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

Adevăratele bomboane de ceapă ale lui Tietze, ocrotite de autorități, se bucură de mare trecere la toți care sufer de piept și de grumazi. Sucele de sine tare și respingător al cepei are, după-cum se știe, un efect extraordinar de binefăcător, care însă apare numai după pregătire și după amestecarea sucului cu alte substanțe adecuate. Gustul adevărat neplăcut al sucului cepei se schimbă atunci într'un gust plăcut, și efectul vindecător și întăritor ce-l are asupra diferitelor organe de respirație e de mirat. Se trage atențiunea asupra numelui „Tietze“, care se repetă de mai multe-ori pe fiecare pachet. Toate altele sunt o imitare fără preț. Veritabil se poate cumpăra în pachet e a 20 cr. și 40 cr. numai la următoarele firme:

Orăștie la N. Vlad, apoteca la „Ursul-negru“.

Depozitul principal în Kremsier la apoteca lui F. Krizan.

[686] 3-4

L. Boesendorfer,

fabricant de pianuri ces. reg. de curte și cameră, Viena.

Representanță

Depozitul de pianuri Heldenberg, Sibiu.

[682] 9

„Tuberculosă“ „Asthma“

Phthisie. Oftică. Lipsă de respirațiune.

Catar bronchial cronic
boale de plămâni treceau preste tot de incurabile; dar' acum s'a dovedit neindolența lor curabilitate în toate cazurile. — Atestă despre acest lucru la aparență de necredut dela profesori de universitate, dela doctori în medicină și un număr puternic de adrese de mulțumită pline de bucurie dela cei curați stau fiecare la dispoziție în copie autentice, gratuite și franco. — Succesele de cură strălucite și durabile, dovedite prin ateste, chiar și acolo, unde altceva nu a mai ajutat nimic, prin întrebuintarea

Exhalațiunii de gasuri (Rectal-Injection)

consistă în grabnică disparere a tusei, a flegmei, a frigurilor, a asudării de noapte, a lipsei de respirațiune etc., în reînnoțirea promptă a somnului sănătos, în pofta de mâncare și în creșterea greutatei corpului chiar până la 6 chilo în 6 săptămâni. — Procesul boalei înceată în desvîrșire chiar și în cazuri desperate.

Acestor succese de cură notorie nu rămâne decât a alătura observarea: „**Nici un bolnav de plămâni**“ s'e nu trăgăneze cu aplicarea curei de exhalațiune. — Cărua nu e molestătoare, nici distrugătoare, și e garantată fără boale de consecuență. — Aparatul de exhalațiune de gas c. r. priv. (Rectal-Injector) pentru medici și pentru **întrebuintare proprie**, cu îndrumări ale apertine pentru producerea gasului fl. 8.—, cu gasometrul fl. 10.— bani gata ori cu rambursă postală.

[629] 26—52

Dr. medic. Altmann,

Viena, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70.

Mănăstirea Benedictinilor, Seckau I. Knittelfeld în Stiria, 29 Iulie 1888.

† P. A. X.

Stimabile Domnule Doctor!

De un an încoace s'întem în posesiunea renumitului D-tale aparat de exhalațiune de gas, acela nu numai aici s'a adevărat de excelent, ci și în alte mănăstiri ale congregațiunii noastre.

Cu distinsă stimă **Pater Placidus Berner, O. S. B.**

Întemplare!

Seson înaintat și lipsă de bani 'mi-au făcut cu puțință, de a-mi cumpăra întreaga proviziune a unei mari fabrici de peduri; sunt astfel în poziție, de a da fiecărei dame un pled grozav de mare, gros, călduros și neperitor pentru prețul de tot ieftin de:

fl. 1.85 v. a.

Aceste peduri foarte moderne sunt luate din cea mai bună lână sură (trei nuanțări „deschis, sur mijlociu și întunecat“), cu ciucuri fini și bordură întunecată; ele sunt 175 centimetri de lungi și 175 centimetri de late. S'e se grăbească fiecare cu comandarea, câtă vreme mai ține proviziunea, căci un asemenea privilegiu nu se va mai ivi.

Se trimite prelângă cassă ori rambursă postală.

De 1000 de ori

mărit se vede ori-care obiect cu nou inventatul

Microscop de buzunar miraculos,

de aceea acesta e indispensabil pentru fiecare neguțator, învățator, student, ba de lipsă și folositor chiar pentru fiecare gospodărie spre cercetarea mâncărilor și a beuturilor.

Fiecare bucată este provădută cu un obiect de probă și afară de aceea mai are și o lupă, care e de mare folos pentru miopi la cetire.

Se trimite prelângă cassă ori rambursă postală pentru

numai fl. 1.50 v. a.

de bucată.

Un unicum!

este cel mai nou inventat ciasornic cu pendulă, în cadru-rond fin poleit, cu aparat de destepțare și de signal, cu două poveri de bronz și cu tablă patent, care în cea mai întunecată noapte luminează ca și luna, și acest ciasornic indispensabil costă

numai fl. 1.75 v. a.

Fiecare ciasornic comandat se pachetează într'o lăduță separată și se trimite în toate părțile lumii prelângă trimiterea prețului ori prelângă rambursă postală.

EXPORTHAUS

(D. KLEKNER)

Viena, I., Postgasse 20.

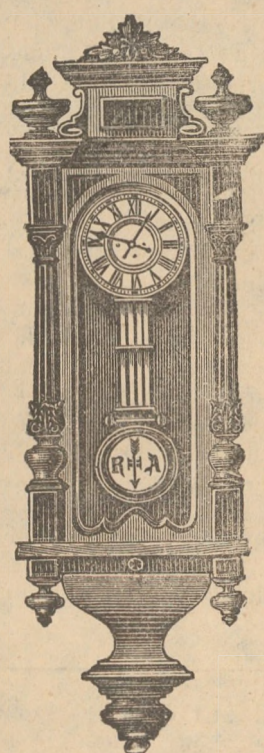
[701] 4—50

Numai fl. 7.85

costă un splendid ajustat

orologiu cu pendulă

cu garanție de 5 ani.

Oroloagele aceste sunt în lădi de lemn de nuc bogat, sculptate în stil gotic, cam 1 m. de lungi și 35 cm. de late, montate cu sticlă, cu garniseala fin poleită, și au un mecanism aproape neruinabil.

Cheia de tras e dublă, orologiu este regulat pe secundă, așa că un astfel de orologiu cu pendulă nu-l întrece nici un orologiu încât privește mersul excelent, și este și cea mai frumoasă și mai bizuită mobilă.

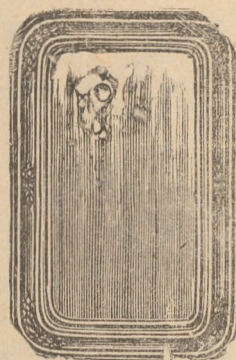
Lada pentru pachetare se socotese în 70 cr.

Numai fl. 2.50

costă un splendid ajustat orologiu de părete cu aparat de trezit cu clopot, în ramă de lemn de nuc cu cadran ce luminează de sine, umblă și trezește punctual.

Numai fl. 3.90

costă un orologiu de trezit francez de bronz, cu aparat de trezit cu sunet clar, o decoare pentru ori-și-cine, pentru casă, precum și în călătorii, cu un mecanism durabil pe vecie ce umblă punctual și corect.

630 bucăți splendide și mari oglinzi de părete în cadru aurit

trebuie să se dea cât mai curând la o parte din lipsa de spațiu și de aceea trebuie să se vîndă pentru prețul de tot ieftin de numai

fl. 1.90 cr.

bucată, câtă vreme mai ține proviziunea.

Aceste oglinzi foarte frumoase, luminoase și curate, în cadru splendid aurit și bogat decorat cu arabesce, de o înălțime de circa 55 cent. și de o lățime de 40 cent., sînt un decor pentru ori-ce locuință; de aceea s'e nu întărdie nimenea a le comanda.

Lada și împachetarea cu grije se socotese ca cheltueală proprie numai 50 cr.

Se expediază prelângă trimiterea înainte a prețului ori prelângă rambursă postală. Singurul loc de comandă:

Depot österreichischer Waaren. Wien, V., Rüdigerstrasse 1/13 „Zur ung. Krone“.

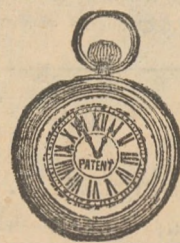
[681] 4—10

Numai fl. 4.50

costă un excelent orologiu de argint-nickel de buzunar, cu un mecanism excelent și regulat, cu un toc splendid gîloșat cu sticlă de cristal, foarte frumos.

Numai fl. 5.25

costă un orologiu de buzunar-remontor de argint-nickel fără cheie, cu arătător de secunde bine regulat, sticlă plană și instrument de arătare mecanic. Mai de parte același orologiu-remontor din argint-veritabil de 13 carate fl. 8.50.

Numai fl. 1.

Spre eternă suvenir, spre neperitoarea aducere aminte de decedatul neuitat nostru Principe de Coroană

Rudolf

unul dintre renumiții nostri artiști academici a creat un adevărat nimerit cap de operă al artei de modelare.

Busta

Principelui de Coroană

din compos. de albastru, modelată în formă de portret, admirabil executată, un decor pentru ori-care salon, pentru ori-care locuință, un suvenir vecinic pentru copii și copii acestora. Aproape 10.000 bucăți s'au cumpărat deja decătră toate păturile societății, căci

fiecare Austriac,

fiecare Ungur, fiecare patriot, chiar și din țeri depărtate, dă bu-curos micul preț de 1 fl. — pentru această admirabilă bustă a Principelui de Coroană.

Mașină de cusut pentru familii

de cea mai nouă construcție costă, în loc de 15 fl., acum

numai fl. 5.50

Garantez pentru excelența pres-tare și pentru împunsătura frumoasă și regulată a acestei mașini de mână. Lucrează iute, frumos și tare, aproape ca ori-și-care mașină mare, coase toate materiile fără excepțiune, fie fine ori dure, face după plăc împunsături mari, mijlocii ori de tot mici, este după cele mai nouă experiențe meca-nice-technice durabil construită din cel mai bun material și se expediază împreună cu toate re-cuizitele ce-i aparțin și cu instrucțiunea de folosință.

